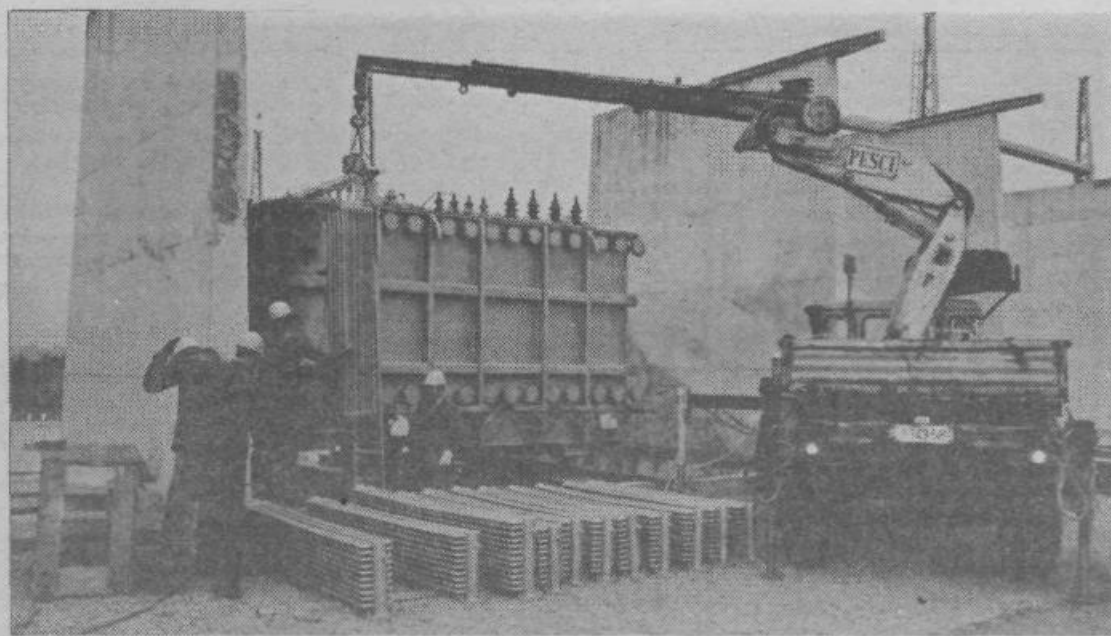

RTP Grosuplje

Če vam hočemo predstaviti RTP (Razdelilno transformatorsko postajo) 110 000 V na 20000 V Grosuplje (na kratko 110/20 kV), vam moramo najprej povedati nekaj zgodovine elektrifikacije Grosuplje. Le to je že leta 1924 dobilo elektriko iz HE—Zagradec (Hidroelektrarna Zagradec) po 5 000 V (5 kV) DV (daljnovodu). DV je napajal TP (transformatorsko postajo) Grosuplje (tedaj sredi Grosupljega) v zgradbi, ki še danes stoji ob Adamičevi cesti in še služi svojemu namenu.

V letu 1933, ko je bil dograjen 20 kV DV iz Črnuč do Grosupljega in je bila dograjena na njegovem severovzhodnem delu tudi RTP 20/5 kV, je Grosuplje postalo važno elektroenergetsko vozlišče, saj sta ob tu potekala v smeri proti Kočevju (leta 1934) in proti Novemu mestu (1935) 20 kV DV, ki sta tedaj pomenila velik napredek za ta del Slovenije.

RTP 35/20 kV, kot jo imenujemo danes, je še večkrat doživela predelavo in povečavo. Po vojni, ko se je industrija začela naglo razvijati, je bil zgrajen 35 kV DV Kleče — Grosuplje — Kočevje in je bil nameščen transformator 35/20/10 kV in so bili vsi DV predelani na 20 kV.

V teh dneh so pričeli delavci dopolnjevati transformator v RTP, ki bo vključen v 2. fazo delovanja.

Ko se je naša občina razmeroma hitro industrijsko razvijala in so potrebe po električni energiji iz dneva v dan naraščale, so zmogljivosti RTP 35/20 kV postajale počasi premajhne, zato je podjetje DOEL TOZD—ELO pristopilo k izgradnji nove RTP 110/20 kV v Ponovi vasi, ki bo imela 3-krat večjo zmogljivost od stare. V ta namen je bil v prvi fazi gradnje vanjo vgrajen transformator 31,5 MVA (milijon volt amperov), sedaj pa se gradi že II. faza s transformatorjem 20 MVA (katerega sliko razkladanja ste videli v prejšnji številki Naše skupnosti). Prva faza nove RTP 110/20 kV je začela tiho in

brez pompa poizkusno obratovati že za občinski praznik leta 1980. Prve odjemalce pa je začela napajati v decembru istega leta, nato pa v dveh letih postopoma prevzela vso obremenitev, ki ni tako majhna, saj njeni 20 kV DV segajo precej preko meja naše občine in oskrbujejo odjemalce z električno energijo.

RTP je daljinsko upravljana in avtomatizirana, tako da ne potrebuje stalne posadke, daljinsko se namreč lahko upravlja iz dežurnega centra ELO v Domžalah. Seveda je pri dobri in dosledni oskrbi odjemalcev z električno energijo pomemben tudi ljudski faktor, ljudje, ki bedijo

na temi napravami in skrbijo, da vedno v redu in brezhibno delujejo. Ti ljudje so v pripravljenosti takorekoč dan in noč, ob vsakem vremenu na terenu. Spomnite se na to, ko srečate avto z rumeno nalepko ELO, ki hiti na odpravo napake ali kako drugo nujno opravilo. Za naprave v RTP in v mali HE v Zagradcu skrbi tovariš Rošelj s pomočnikom. Za naprave na področju, ki ga RTP napaja po 20 kV DV in NNO, da so odjemalci čim bolj nemoteno oskrbovani z električno energijo, pa skrbita s svojimi monterji v Grosupljem tovariš Glavič in v Zagradcu tovariš Orel. Ivan Rošelj tovariš Orel. foto: B. Ambrož

Seja aktiva učiteljev in profesorjev telesne vzgoje

Aktiv, ki ga sestavljajo vsi pedagogi telesne vzgoje v občini, aktivno deluje že od ustanovitve leta 1970. V prvi vrsti je bila njegova stalna naloga, da usmerja razvoj šolskega športa in telesne vzgoje ter skrbi za zdrav razvoj vsakega učenca. Ker je telesna kultura in telesna vzgoja svojstveno področje izobraževanja in vzgoje, je bila dolga leta na sejah potrebno izoblikovati posebne zaključke, da so se, ali da se še bodo tudi v naši občini postavili trdnejši temelji pedagoškemu delu.

Na svoji zadnji seji so telesnokulturni delavci kritično spregovorili o učnem načrtu v osnovni in srednji šoli, sprejeli so

NA OSNOVNI ŠOLI »LOUIS ADAMIČ«

Dan pionirjev

Letos smo dan pionirjev praznovali že v petek, 28. 9. Že zjutraj so se delegati oddelčnih skupnosti zbirali na delovnih konferencah PO, OOZMS, KD in MČRK, na katerih so 84/85.

Učenci razredne stopnje so odšli na pohode in obeležili NOB. Učenci 5. razredov so si ogledali film Nevidni bataljon, učenci 6. razredov so imeli medoddelčna tekmovanja v športnih igrah, učenci 7. razredov pa so si ogledali v Cankarjevem domu razstavo pionirskih zadrug.

Ta dan so učenci 8. razredov preživeli delovno. Delali so v delovnih organizacijah: Motvoz in platno, Unis, Guma, Black & Decker, Kmetijski zadrugi.

Skupina 50 učencev je šla na Polico, kjer so krajanom pomagali popravljati cesto.

Poonirji osnovne šole »Louis Adamič« Grosuplje

Ob tednu otroka

Pod geslom »otroci in mladina soustvarjajo našo prihodnost« je letos od prvega do osmega oktobra potekal teden otroka v Sloveniji. Kot družba in posamezniki stremimo k temu, da bi naši otroci imeli čim lepšo sedanost in tudi prihodnost.

Vprašati se moramo, kakšne so možnosti, ki jih ustvarjamo starši in družba, da bodo naši otroci lahko ustvarjalno pripomogli k razvoju naše socialistične samoupravne družbe in pri tem zrasli v srečne ljudi. Ali bomo znali naše otroke osrečiti in napraviti sposobne osrečevati tudi druge?

Teden otroka je priložnost, da ocenimo svoje delo, da se vprašamo kot posamezniki in družba in da razmislimo, kaj smo storili za razvoj in srečo naših otrok in s tem tudi za našo prihodnost. Zavedati se moramo, da ustvarja vsaka družba svoj jutri skupaj z otroki in mladino že danes. Le dru-

žba z ustvarjalnimi sposobnostmi mladih in možnostmi za njihovo uveljavitev ima obetavno prihodnost.

V Grosupljem je na pobudo kmoisije za proslavo in prireditvi pri KK SZDL Društvo prijateljev mladine pripravilo likovno razstavo otrok VVZ

program dela aktiva za šolsko leto 1984/85, določili urnik tekmovanja šolskih športnih društev ter nenazadnje v diskusiji želeli poiskati odgovor na vprašanje in mesto učitelja telesne vzgoje na šoli in v družbi. Na zapis zadnjega bi se rad tudi omejil.

Klub velikemu napredku v telesni kulturi in telesni vzgoji v zadnjih desetih in več letih, takšno oceno so dali učitelji sami, vlada še vedno podcenjevalni odnos do dela, ki še malo ni lahek (pri polni angažiranosti). Z zgodovinsko obremenjenostjo in nepoznavanjem učinka telesne vzgoje slabi položaj učitelja, točneje pravo vrednotenje njegovega dela. Za kvalitetnejšo in družbeno angažiranost je preslabo ali premalo vzpodbujen, to pa se odseva v rezultatih njegovega dela. Težko je pisati o tem v tem času, vendar je še veliko »mišljenikov«, da je telesna vzgoja le preprosto učenje nekaterih spretnosti, česar se nikakor ne more pridrži v dognanji sodobne pedagoške znanosti. Omenjeni razlogi so marsikoga privedli do tega, da mu je žal odločitve za ta poklic oz. žal ustvarjalnega dela in napora. Kot predmet nesoglasij so v ospredju vrednotenje opravljenih nalog in časovna razmejitev delovnih obveznosti, slabi delovni pogoji, ki vladajo pri izvajanju delovnih dolžnosti. Po posameznih naših šolah različno priznavajo opravljena dela in naloge, ki so konec koncev spremenjene tudi za njihovo plačilo.

Kritičnost, ki je spremljala razpravljalce, je opominjala učitelje same, da ne zastopajo dovolj dobro svojih interesov, večkrat pa tudi ne izpolnjujejo svojih obveznosti in s tem škodijo stroki in sami sebi. Pri iskanju svojih pravic v svojem delovnem krogu težko najdejo pridržitve, lažje pri obveznostih, ki so opredeljene z učnim načrtom in praviloma nemogoče pri obveznostih, ki so širše opredeljene v smernicah za oblikovanje vzgojnoizobraževalnih programov.

Dogodi se, da učitelj telesne vzgoje težko pokrije 42 delovni teden z 28 opravljenimi pedagoškimi urami, da pa njegovemu kolegu pri »glavnem predmetu« že zadostuje za polno obveznost 18 ali celo manjše število pedagoških ur na teden. Če je res, da se pravice same po sebi ne menjajo, če niso zagotovljena sredstva, poti in način za njihovo realizacijo, potem se položaj učitelja še ne bo spremenil.

Nemogoče je razumeti, da je napočil čas, ko se mora učitelj telesne vzgoje pri svojem delu zopet boriti za najosnovnejši rekvizit — žogo. Ne gre tu za velik denar, ne gre tu za stabilizacijski ukrep, temveč za preprosto razumevanje, ki se povsem navezuje na potrebnost rekvizitov za delo v šoli.

Vsak poenostavljen odnos, tudi pouk telesne vzgoje bo družbo veliko več stal, kar pa se morajo v danem trenutku najprej zavedati vodstva šol in celotna telesnokulturna javnost. Med probleme, ki tarejo učitelja telesne vzgoje, se štejejo tudi necenjenost in razvednotenje pedagoškega dela, ki ga opravijo strokovnjaki s pridobljeno akademsko izobrazbo napram telesnokulturnim delavcem s pridobljeno izobrazbo na seminarjih, tečajih, ipd. Mnenja so, da ji brez teh delavcev ne moremo zamisliti razvoja telesne kulture, vendar razlike obstajajo med ljudmi, ki jim je osnovni poklic v telesni kulturi ali drugje, mogoče tudi v samem pedagoškem pristopu in kvalitetnejšem delu. Zatorej bi moral pravilnik o nagrajevanju delavcev pri telesnokulturni skupnosti Grosuplje tudi to bolj upoštevati.

Ob koncu se je pogovor usmeril na prehojeno pot šole v naravi in njen pomen. Ta način dela mora še naprej obstajati, kljub težavam, ki se že pojavljajo, saj gotovo niso večje od težav, ki so bile pri začetni organizaciji šole pred devetimi leti.

Aktiv učiteljev in profesorjev telesne vzgoje

Stojan Šuligoj in učencev OŠ Louis Adamič. Razstava je bila odprta tri dni, od 3. do 5. oktobra, v Družbenem domu. Pritegnila je veliko obiskovalcev. V knjigo vtisov so zapisali veliko pohvalnih in vzpodbudnih besed, kar nam bo vodilo za podobne prireditve,

Zahvaljujemo se otrokom VVZ in učencem OŠ ter njihovim tovarišicam, ki so pripravili zanimive likovne izdelke.

Lepa hvala tudi tistim, ki ste obiskali razstavo.

Društvo prijateljev mladine Grosuplje

Praščereja v krizi

Pred nekaj meseci se je na trgu mesa izvršil preobrat v ponudbi in povpraševanju mesa, ki ga ni nihče prevideval, saj smo bili pred tem priča daljšemu obdobju pomanjkanja mesa. Kaj je povzročilo ta preobrat? Neposredni vzrok je v večjem uvozu svinjskega mesa v spomladanskih mesecih nadomestilo za izvoženo koruzo. Poleg tega pa so še drugi globlji vzroki. Zaradi znižanja kupne moči se je pričela zniževati potrošnja mesa. Na drugi strani pa so rejci zaradi pomanjkanja krme in drugih koncentratov pričeli predčasno oddajati živali v zakol. Z skokovitim naraščanjem cen koruze, sojinih tropin, ribje moke in drugih dodatkov, je reja živali, ki temelji izključno na močni krmi, postala nenadoma nerentabilna. Od decembra leta 1983 do danes so se cene teh surovin podvojile, na primer pri koruzi je cena narasla od 17,00 din na 37,00 din, medtem ko je cena prašičem narasla v istem času le od 170,00 na 190,00 din. Ker predstavlja v praščereji krma 75% vseh stroškov, je takšno nesorazmerno gibanje cen povzročilo, da se pri reji prašičev ustvarja izguba okrog 70,00 din po 1 kg žive teže. Na osnovi sedanjih cen surovin na trgu znaša povprečna proizvodna cena 250,00 din, pri tem znašajo sami stroški krme blizu 200,00 din. Torej sedanja prodajna cena 190,00 din ne pokrije niti stroškov krme. Takšno nesorazmerje cen je bilo leta 1964.

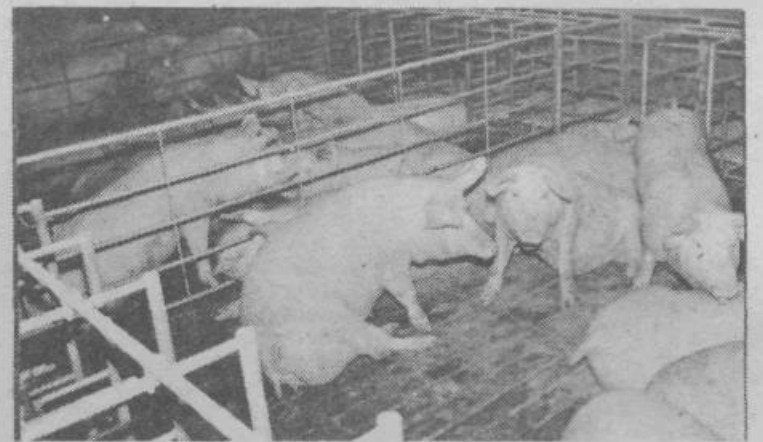
Sedanja situacija je še toliko težja in brezizhodna, ker maloprodajna cena svinjskega mesa temelji na odkupni ceni 134,00 din za 1 kg žive teže. Klavnice že sedaj trpijo razliko od dejanske odkupne cene. Kaj torej storiti v tej situaciji? Ali naj tudi v Sloveniji družbeno organizirana reja znižuje prirejo tako, kakor se to dogaja na drugih rejskih področjih Jugoslavije? Vseh sedem farm v Sloveniji se je odločilo, da nadaljujejo rejo v nezmanjšanem obsegu. V nasprotnem primeru bi se znižala tista stabilna prireja mesa, ki je tudi nedavno znatno blažila pomanjkanje mesa. Naša prireja v Sloveniji krije 67% sedanjih znižanih potreb po svinjskem mesu in ni bila vzrok prevelike ponudbe.

Odločitev na nezmanjšani reji sloni na pričakovanju, da bomo deležni družbene podpore pri pokrivanju izgub in na prepričanju, da je takšna situacija le prehodnega značaja, kateri bo sledilo ponovno pomanjkanje mesa. Prva znamenja na borzi v Novem Sadu to že potrjujejo, saj je ponudba že nižja od povpraševanja, cena pa se je že dvignila za 10,00 din. Rejci tudi računamo na ugodnejši odkup koruze ob obiranju saj sedanje cene reja živine ne bo prenesla. V kolikor pa se razmere ne bodo uredile, bodo posledice v živinoreji katastrofalne in s tem tudi v oskrbi z mesom.

Naša farma doslej ni bila prizadeta zaradi dragih krmil, ker smo se s koruzo oskrbeli ob obiranju pod ugodnimi pogoji. Sedaj, ko bo ta zaloga pošla, bomo soočeni z večjimi disparitetami cen, ki bodo povzročile večje izgube.

Posebne težave pa imamo zaradi nezagotovljenih obratnih sredstev, vsled česar ne moremo napolniti farme in izkoristiti zmogljivosti, ki so nastale z rekonstrukcijo farme. Tako farma obratuje sedaj z 80% zmogljivosti. V tej krizni situaciji tak zmanjšan obseg proizvodnje celo ustreza. Posledice so v večjih fiksnih stroških na 1 kg prirasta. Poleg tega pa novega večjega povpraševanja ne bomo dočakali z možno večjo proizvodnjo, saj traja proizvodni cikel 1 leto.

Alojz Plantarič, dipl. ing. agr.

Priskočili smo na pomoč

Lep dan, poln upanja na srečen konec je prekrizalo nenadno poslabšanje vremena. Sledila je huda nevihta z šviganjem strele, ki je udarila v poslopje last TEREZIJE BLATNIK iz Ivančne gorice. 45 m dolgo poslopje je gorelo. Kljub izredno hitri pomoči gasilcev je ogenj uničil ostrišje, stroje in krmo. Škoda je bila še isti večer ocenjena na pol stari milijarde. Kdaj naj ubogi kmet zopet postavi novo ostrišje, kje naj dobi denar? Vprašanja si sledijo zapored.

Krajevna organizacija Rdečega križa Ivančna gorica je zprosila SO Grosuplje, oddelek za notranje zadeve, za dovoljenje o pobiranju prostovoljnih prispevkov. Organizacija je bila mnenja, da je v takem stanju treba pomagati, saj je bil požigalec znan — strela. V SLOGI JE MOČ, je bilo geslo in začelo se je. Občinski organi so bili zelo naklonjeni. Odločbo o pobiranju prostovoljnih prispevkov so takoj izdali. Nekaj pridenh in zvestih ter humanih občanov se je nekaj dni potilo okrog, saj je bilo treba akcije, ki se je začela, speljati v roku enega meseca. S tem prispevkom želimo poudariti, da je še vedno veliko ljudi, ki so humani in nesebični. Obiskana so bila področja KS: Ivančna gorica, Stična, Šentvid pri Stični, Dob. Muljava. Osebnostno lahko rečem, da v skupini, v kateri sem pobirala prispevke, nisem našla nobene, ki bi ne hotela dati, ali ne bi izrazil sočutja tako ali drugače. Zbirali smo denar, les, seno in prostovoljno delali.

Nedavno sem v Naši skupnosti prebrala geslo »KDOR HITRO DA — DVAKRAT DA« in to je res. Zato krajan — ob takih akcijah več pomoči — pa manj vroče krvi, zakaj se ne pobira za vsakogar.

V podobnih primerih bomo vedno z veseljem vsi priskočili na pomoč. Tam pa, kjer bo požar zanetil krajan, naj le-ta tudi nosi posledice in odgovornost, ne pa vsa KS.

Organizacija RK Ivančna gorica se zahvaljuje vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli TEREZIJI BLATNIK.

Lojzka Sever